

Kompetence záchranáře

MUDr. Mgr. Dita Mlynářová

Způsobilost k výkonu povolání zdravotnického pracovníka

- Způsobilost k výkonu povolání zdravotnického pracovníka a jiného odborného pracovníka má dle zákona č. 96/2004 SB., o nelékařských zdravotnických povoláních ten, kdo
 - má **odbornou způsobilost** podle tohoto zákona, nebo jemuž byla uznána způsobilost k výkonu zdravotnického povolání nebo k výkonu povolání jiného odborného pracovníka,
 - je **zdravotně způsobilý**,
 - je **bezúhonný** (nebyl pravomocně odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody pro úmyslný trestný čin spáchaný v souvislosti s poskytováním zdravotních služeb)

Zdravotnický záchranář

Bez odborného dohledu a bez indikace poskytuje specifickou ošetrovatelskou péči. Přitom zejména může

- monitorovat a hodnotit **vitální funkce** včetně snímání elektrokardiografického záznamu, průběžného sledování a hodnocení poruch rytmu, vyšetření a monitorování pulzním oxymetrem,
- zahajovat a provádět **kardiopulmonální resuscitaci** s použitím ručních křísicích vaků, včetně defibrilace srdce elektrickým výbojem po provedení záznamu elektrokardiogramu,
- zajišťovat **periferní žilní nebo intraoseální vstup**, aplikovat krystaloidní roztoky a provádět nitrožilní aplikaci roztoků glukózy u pacienta s ověřenou hypoglykemií,
- provádět **laboratorní vyšetření** určená pro neodkladnou péči a hodnotit je,

Bez odborného dohledu a bez indikace

- obsluhovat a udržovat vybavení všech kategorií **dopravních prostředků**, řídit pozemní dopravní prostředky, a to i v obtížných podmínkách jízdy s využitím výstražných zvukových a světelných zařízení,
- provádět první **ošetření ran**, včetně zástavy krvácení,
- zajišťovat nebo provádět bezpečné **vyproštění, polohování, imobilizaci**, transport pacientů a zajišťovat bezpečnost pacientů během transportu,
- vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při **řešení následků mimořádných událostí** při provádění záchranných a likvidačních prací v rámci integrovaného záchranného systému,
- zajišťovat v případě potřeby péči o tělo zemřelého,
- **přijímat, kontrolovat a ukládat léčivé** přípravky, manipulovat s nimi a zajišťovat jejich dostatečnou zásobu,

Bez odborného dohledu a bez indikace lékařem

- přejímat, kontrolovat a ukládat zdravotnické prostředky 11) a prádlo, manipulovat s nimi a zajišťovat jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu,
- provádět neodkladné výkony v rámci probíhajícího porodu a první ošetření novorozence,
- přijímat, evidovat a vyhodnocovat tísňové výzvy z hlediska závažnosti zdravotního stavu pacienta a podle stupně naléhavosti, zabezpečovat odpovídající způsob jejich řešení za použití telekomunikační a sdělovací techniky,
- provádět telefonní instruktáž k poskytování první pomoci a poskytovat další potřebné rady za použití vhodného psychologického přístupu,
- zavádět a udržovat inhalační a kyslíkovou terapii.

Bez odborného dohledu a bez indikace § 4 odst. 1

- získávat osobní, rodinnou, pracovní a sociální **anamnézu**,
- provádět **odsávání sekretů z horních cest dýchacích** a z permanentní tracheostomické kanyly u pacientů **starších 3 let** a zajišťovat jejich průchodnost,
- poskytovat a zajišťovat **psychickou podporu** umírajícím a jejich blízkým a po stanovení smrti lékařem zajišťovat péči o tělo zemřelého a činnosti spojené s úmrtím pacienta,
- zajišťovat stálou **přípravenost pracoviště** včetně věcného a technického vybavení a funkčnosti zdravotnických prostředků,

Na základě indikace lékaře

- zajišťovat **dýchací cesty dostupnými pomůckami**, zavádět a udržovat inhalační kyslíkovou terapii, zajišťovat přístrojovou ventilaci s parametry určenými lékařem, pečovat o dýchací cesty pacientů i při umělé plicní ventilaci,
- podávat **léčivé přípravky**, včetně krevních derivátů,
- asistovat při zahájení aplikace transfuzních přípravků a ošetřovat pacienta v průběhu aplikace a ukončovat ji,
- provádět **katetrizaci močového měchýře žen a dívek nad 10 let**,
- odebírat **biologický materiál** na vyšetření.

ZZ pro urgentní medicínu – bez odborného dohledu a bez indikace lékaře

- **zajišťovat dýchací cesty dostupnými pomůckami** u pacienta staršího 10 let při prováděné kardiopulmonální resuscitaci,
- **zahájit a provádět kardiopulmonální resuscitaci** pomocí použití přístrojů k automatické srdeční masáži, včetně defibrilace srdce elektrickým výbojem po provedení záznamu elektrokardiogramu, a podání léčiv pro resuscitaci bezprostředně nezbytných,
- odebírat **biologický materiál** na vyšetření,
- zajišťovat stálou připravenost pracoviště, včetně funkčnosti speciální přístrojové techniky a materiálního vybavení; sledovat a analyzovat údaje na speciální přístrojové technice, rozpoznávat technické komplikace a řešit je,
- v rozsahu své odborné způsobilosti provádět v místě mimořádné události záchranné a likvidační práce,
- **být vedoucím zdravotnické složky.**

ZZ pro urgentní medicínu – bez odborného dohledu na základě indikace lékaře

- provádět měření a analýzu fyziologických funkcí pomocí přístrojové techniky, včetně využití invazivních metod,
- provádět externí kardiostimulaci,
- pečovat o dýchací cesty pacienta i při umělé plicní ventilaci, včetně odsávání z dolních cest dýchacích, provádět tracheobronchiální laváže u pacienta se zajištěnými dýchacími cestami,
- zavádět gastrickou sondu a provádět výplach žaludku u pacienta při vědomí,
- zavádět gastrickou sondu a provádět výplach žaludku u pacienta staršího 10 let v bezvědomí se zajištěnými dýchacími cestami,
- provádět extubaci tracheální kanyly,
- **pod odborným dohledem lékaře** aplikovat transfuzní přípravky a přetlakové objemové náhrady.

Lege artis potup

- Upraveno v § 4 odst. 5 zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách
- Náležitou odbornou úrovní se rozumí poskytování zdravotních služeb podle **pravidel vědy a uznávaných** medicínských postupů, při respektování **individuality pacienta**, s ohledem na **konkrétní podmínky a objektivní možnosti**.

Právní odpovědnost

- Porušení právní povinnosti
- Vznik škody
- Příčinná souvislost mezi 1. a 2.
- Zavinění

Metodický pokyn x metodické doporučení

- Metodický pokyn → závazný
- Individualita pacienta? Konkrétní podmínky? Objektivní možnosti?
- Metodické doporučení → lze se odchýlit
- Právní odpovědnost zaměstnanec x zaměstnavatel

Kompetence záchranáře

MUDr. Mgr. Dita Mlynářová

dita.mlynarova@zzshmp.cz